

## עלייה וקליטה בשנות החמישים והשישים

**הדף הזה מסכם את כל הנושא במילים פשוטות.** קוראים לאט, חלק אחר חלק. אחרי כל חלק עוצרים ומספרים לעצמכם מה למדנו.

## תפיסת "הרב־תרבותיות"

**1 תפיסת "הרב־תרבותיות"** — א. תפיסת ה"רב תרבותיות" תפיסה הדוגלת בפלורליזם חברתי־תרבותי מכירה בצורך בחברה מגוונת, רבת פנים, פלורליזם. יחס שווה לכל התרבויות, כל תרבות תורמת לחברה 2 מדיניות הקליטה הישירה הפניית העולים ליישובים שבהם הם בחרו לחיות והענקת סל קליטה שמאפשרת לעולה לנהל את חייו בלי הכוונת המדינה

**2 תפיסת "הרב־תרבותיות" - המשך** — נקיטת עמדה סובלנית כלפי התרבות והלשון של העולים פרסום דברי הסבר ברוסית ובאמהרית, שימור תרבות המוצא של העולים במקביל לתרבות הישראלית. ריבוי ערוצי תקשורת שפונים לקהל ממגוון תרבויות בחברה הישראלית (ערבית; מסורתית; מזרחית; חרדית; רוסית), ונותנים ביטוי לשונות. מוסדות חינוך, תרבות וסיוע המעניקים שירותים במגוון שפות. התגבשות של גושים פוליטיים המייצגים קבוצות מוצא או קבוצות מתרבויות מגוונות ופועלים למען. התפתחות של מגוון תחומי תרבות (מוזיקה, ספרות ותאטרון) שנותנים ביטוי למגוון התרבותי בחברה

**3 תפיסת "הרב־תרבותיות" - המשך** — גידול במגוון התרבותי גלי עלייה מברית המועצות, מארצות המערב ומאמריקה יצרו מציאות תרבותית מגוונת, וזו הכתיבה מדיניות קליטה סובלנית יותר, בגישה רב־תרבותית, שיש בה כדי לתת ביטוי הולם למגוון החברתי־תרבותי בישראל. עם הזמן הבינו מקבלי ההחלטות כי העולים ישתלבו ממילא בחברה במהלך שנים־שלושה דורות, לכן אין צורך לכפות עליהם את תפיסת "כור ההיתוך"

## מקור — קליטת העלייה בשנות החמישים והשישים

**4 מקור — קליטת העלייה בשנות החמישים והשישים** — מצוקה כלכלית מרבית העולים הגיעו ללא נכסים. הם התקשו למצוא תעסוקה ולהסתגל למקצועות חדשים שלא הורגלו אליהם או שנחשבו נחותים בעיניהם. קושי לרכוש שפה חדשה 2 קשיים תרבותיים חברתיים הצורך לוותר על עולמם התרבותי רוחני ולהשתלב בחברה שערכיה ותרבותה שונים. למשל, מעבר מחברה מסורתית, דתית ופטריארכלית לחברה מודרנית חילונית (קשיים כמו ירידת מעמד האב ותלות ההורים בילדים שלמדו את השפה ואימצו את המנטליות החדשה)

**5 מקור — קליטת העלייה בשנות החמישים והשישים - המשך** — קשיים בדיור מציאת דיור, החיים במעברות. במקרים רבים פוזרו העולים בפריפריה, והריחוק מן המרכז עיכב ניידות חברתית ותעסוקתית. במסגרת תפיסת "כור ההיתוך" הייתה התעלמות מודעת מן המסורות ומן התרבות של ארצות המוצא השונות, התעלמות זו פגעה קשות בעולים והזינה תחושות של תסכול, נחיתות, קיפוח ואפליה. בקרב חלק מן הציבור הישראלי ובקרב חלק מן העוסקים בתהליך הקליטה רווחו סטראוטיפים שליליים על יהודי ארצות האסלאם. הקשיים המיוחדים של עולים ניצולי השואה

**6 מקור — קליטת העלייה בשנות החמישים והשישים - המשך** — רבים מתושבי השכונה, סבלו מקשיי קליטה במגוון תחומים תנאי דיור קשים, אבטלה, שכר נמוך (למועסקים), רמה ירודה של שירותים קהילתיים בשכונה לעומת שכונות סמוכות בעיר. רגשות תסכול, קיפוח ואפליה של תושבי השכונה (שהיו ברובם עולים שהגיעו בעשור הראשון לאחר קום המדינה) דרדרו את האירועים והובילו להתפרצות אלימה. ההתפרצות האלימה בוואדי סאליב חשפה את העוינות והחשדנות של תושבי השכונה כלפי הממסד, הם ראו בו אחראי לחוסר ההצלחה בקליטתם

**7 דוגמה: מדיניות ה"צנע"** — איך ניסתה המדינה להתמודד מדיניות ה"צנע": הבטחת מוצרי מזון בסיסיים לפי הקצבה לכל האוכלוסייה, ותיקה כחדשה. היא אחת מכמה דרכים לצד מעברות, שיכוני קבע, לימוד עברית ועבודות יזומות.

#### מה שואלים בבגרות על הנושא הזה?

- ביסוס הטענה בציטוט או התייחסות ישירה לקטע
- השוואה: דמיון והבדל בין מושגים או גישות
- נימוק עמדה באמצעות מושגים מקצועיים
- תפיסת "הרב־תרבותיות"
- מקור — קליטת העלייה בשנות החמישים והשישים
- מקור - העלייה בשנות החמישים והשישים של המאה ה־20

#### טעויות נפוצות — תזכורת אחרונה:

- מציינים את המושג בלי להציג אותו - ציון בלבד לא מספיק.
- שוכחים לקשר את ההסבר לקטע עצמו - חובה ציטוט או התייחסות ישירה לקטע.
- כותבים תשובה כללית בלי המושגים המקצועיים מהמחווין.